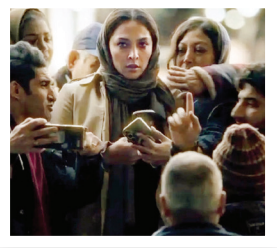

کوتاه‌تر از گزارش

سنگ مزار سینمای اجتماعی

نقد زندگی اینستاگرامی

نشست خبری فیلم سینمایی «بیلورد» به کارگردانی سعید دشتی از فیلم‌های حاضر در چهل‌وچهارمین جشنواره فیلم فجر، ۱۶ بهمن‌ماه در پردیس ملت با حضور عوامل این فیلم بر گزار شد. مهدی فتاحی و محمدرضا مصباح تهیه‌کننده، سعید دشتی کارگردان، مرتضی علی آبادی و مهتاب سعید بازیگران فیلم در این نشست حضور داشتند. مصباح، تهیه‌کننده «بیلورد» در این نشست گفت: ما در آثار قبلی هم نشان داده‌ایم که فیلم دغدغه‌مند تولید می‌کنیم. این فیلم از نگاه من یک فیلم عرفانی است و می‌تواند بار معرفتی زیادی را به دوش بکشد. وقتی پیشنهاد این فیلم از سمت سعید دشتی به ما مطرح شد، با توجه به اینکه در بخش خصوصی بود از آن استقبال کردیم. غیر از بار معنوی، بازگشت سرمایه هم برآیمان مهم بود و سعی کردیم فیلمی بسازیم که در اکران موفق باشد.

این تهیه‌کننده ادامه داد: فیلم‌های این چنینی نگاه متفاوتی دارند. سینمای اجتماعی در تایتو، روبه‌قبله و آماده دفن است. هیچ چیزی از سینمای اجتماعی باقی نمانده است. ممکن است برخی از شما فیلم را دوست نداشته باشید اما فکری پشت آن بوده است. فیلم با یک تعادل و بودجه مناسب و محدود ساخته شد.

دشتی، کارگردان «بیلورد» نیز در ادامه گفت: ما دچار یک زندگی اینستاگرامی هستیم. فضای مجازی هر روز تعریفی از خوشبختی، موفقیت و ... به ما ارائه می‌دهد که طبیعتاً این مواجهه‌ها سطحی است. رسیدن به شهرت و موفقیت با همه جذابیت‌هایش به مرور شما را از اصول و قواعدی دور می‌کند که یکی از آنها خانواده است. ما قبل از اینکه هنرمند باشیم مهم‌ترین نقش‌هایمان در خانواده بوده و این همیشه برای من دغدغه است. دشتی در پاسخ به پرسشی درباره حضور امین حیایی در فیلم اظهار کرد: بزرگوارى امین حیایی بود که در این فیلم بازی کرد. او فارغ از طول نقاشش به عمق نقش توجه کرد.

آخرین گام‌های محکومان به مرگ

کاظم دانشی قلب تپنده جنبش قضایی سازان در سینمای ایران است

در سال ۱۳۹۰، چند زن و مرد که زن و شوهر و خواهر و برادر بودند، در باغی در خمینی شهر اصفهان دور هم جمع شده بودند که چند مرد غریبه سرو کله‌شان پیدا می‌شود و مردان را در اتاقی زندانی می‌کنند و زنان را با خودرو به باغی دیگر در همان نزدیکی می‌برند و به بعضی از آنها تجاوز می‌کنند. ساخت فیلمی از این پرونده برای هر کسی ممکن نیست، آن هم درحالی‌که پرداختن به مسائل و موضوعات به‌مراتب ساده‌تر و بی‌دردسرتر در هزار توی ممیزی با موانع و ممانعت‌هایی مواجه می‌شود. اما دانشی توانست فیلمی کم‌دردر از این پرونده بسازد.

جمشیدی در نقش باز پرس پرونده از طرف مقام بالادستی‌اش تحت فشار است تا پرونده را با جلب رضایت شاکیان به‌اصطلاح جمع کند چراکه اعضای خانواده شهردار در این ماجرا مورد تجاوز قرار گرفته‌اند و او از ترس از دست دادن موقعیتش مایل نیست که این قضیه کش پیدا کند. در این میان، تنها عروس خانواده که همسرش پس از حادثه در کما به سر می‌برد پیگیر شکایت خود می‌شود. فیلم اکران موفقی داشت و در سال ۱۴۰۱ بیش از ۲۲میلیارد تومان فروخت.

اولین گام مرتضی حسینعلی‌زاده در سینما با دومین گام کاظم دانشی در این وادی همراه شد. دانشی فیلمنامه‌ای نوشت براساس پرونده غزاله شکور که به‌دست دوستش آرمان عبدالعالی کشته شد و هرگز جسدش کشف نشد و همین پیدا نشدن جسد و اعتراف‌های متناقض آرمان باعث شد این پرونده به یکی از طولانی‌ترین پرونده‌های قضایی سالیان اخیر بدل شود. غزاله ۱۲ اسفند ۱۳۹۲به قتل رسید، ولی حکم اعدام آرمان ۱۳آذر ۱۴۰۰اجرا شد. ماجرا این بود که غزاله به دیدار آرمان می‌رود و بعد از اینکه به او اعلام می‌کند قصد خاتمه دادن به رابطه‌شان را دارد، آرمان از روی عصبانیت او را به قتل می‌رساند. این پرونده پیچیدگی‌های زیادی داشت. وکلای آرمان در جریان رسیدگی ادعا کردند غزاله زنده است و آخرین بار به همراه مردی پاکستانی در دوبی دیده شده است. اما هیچ کدام از ادعاهای آنها با شواهد محکمه‌پسند همراه نبود. کارزارهای هنرمندان برای جلوگیری از اعدام آرمان به جای اینکه آب روی آتش باشد، بر زخم والدین غزاله نمک پاشید و درنهایت آرمان اعدام شد. فیلم «بیدن» همه این پیچیدگی‌ها را مثل «علفزار» ساده‌سازی می‌کرد و سعی داشت، به جای نقب زدن به واقعیت، جنبه احساسی به ماجرا بدهد. بازی‌های فروش صحت، التاز شاگرد دوست و نوید پور فرج تعریفی نداشت اما تقریباً در گیشه موفق شد و بیش از ۴۰میلیارد تومان فروخت.

دانشی در «زنده‌شور»، به جای پرداختن به یک پرونده قضایی، رویه‌ای متفاوت با سایر فیلم‌های کارنامه‌اش اتخاذ کرده است: پرداختن به هشتم به اعدام که ساعات پائینی زندگی‌شان را اسیری می‌کنند. این بار به جای اینکه روند تحقیقات در دادسرا یا محاکمه در دادگاه مدنظر باشد، زندگی هشتم به مرگ را که قرار است تا ساعاتی دیگر زندگی‌شان به سرآید دنبال می‌کند. سختی نمایش چنین موقعیتی از اینجا می‌آید که فیلم نباید براساس قوانین جزایی حکم اعدام را زیر سؤال ببرد و از سویی دیگر باید همدلی تماشاگر با افرادی را که آخرین گام‌هایشان را در رفتن به‌سوی چوبه دار برمی‌دارند جلب کند. «زنده‌شور» یکی از پربازگيرترين فيلم‌های اين دوره از جشنواره است: بهرام افشاری، سارا بهرامی، حامد بهداد، امير جعفری، شبنم مقدمي، صدف اسنپه‌دی، محمد ولی‌زادگان و رویا جاویدنیا مثل بهداد که در «اردوبهشت» هم حضور دارد، محمد داودی هم در اینجا در کنار دانشی فیلمنامه را نوشته است، اما تهیه‌کننده کار خود دانشی است. دانشی امسال فیلم دیگری هم در جشنواره دارد: «گیس» در مقام سرپرست فیلمنامه که آنجا هم داستان مرگ یک کارگر پتروشیمی در میان است و حامد بهداد در این فیلم هم حضور دارد. پیوند دانشی و حامد بهداد در فجر ۱۴۴این فیلم کاملاً محکم شده است.

فیلم ساختن براساس پرونده‌های جنایی چند سالی است که در سینمای ایران رایج شده و پیش‌سقر اول جنبش قضایی سازان سینما هم کسی نیست جز کاظم دانشی. دانشی که نخستین فیلم بلندش را با نام «علف‌زار» با بازی پژمان جمشیدی بر مبنای پرونده تجاوز گروهی در باغی در اصفهان ساخت، به گفته خودش تجربه ساخت ۲۰۰مسئند از پرونده‌های قضایی را دارد و به‌دلیل رابطه حسنه با قوه قضاییه و دسترسی به پرونده‌های جنایی موضوع فیلم‌هایش را از میان

محمد داودی، برنده سیمرغ بهتر ین فیلمنامه برای «قصر شیرین»، امسال با «اردوبهشت» در مقام کارگردان به فجر ۱۴۴آمده است. داودی کارش را در سینما با نوشتن فیلمنامه یک کم‌دی برای کمال تبریزی آغاز کرد: «ما همه با هم هستیم». بعد یک درام اجتماعی پر از داد و خشم به سبک درام‌های روستایی و محمد کارت نوشت برای پدرام پورامیری و حسین دومازی به نام «چاندار». «قصر شیرین» و «نگهبان شب» را برای رضا میرکریمی نوشت که برای اولی از فجر جایزه گرفت. در بین این دو، «بی‌همه چیز» را برای محسن قرایی براساس نمایشنامه «ملاقات با بانوی سالخورده» نوشت که فروش خوبی در گیشه داشت. می‌پیندد که در کارنامه داودی ردی از پرداختن به پرونده‌های قضایی نیست، اما همکاری او با دانشی در مقام فیلمنامه‌نویس و پیش را به پرونده غرق شدن ۶دختر بچه در دریاچه پارک شهر در سال ۱۳۸۱گرازه کرده است. تعدادی دانش آموز بعد از بازدید از موزه پست و تلگراف به پارک شهر می‌روند و سوار قایق می‌شوند که با واژگون شدن قایق ۶دختر دانش آموز و مرد قایقران غرق می‌شوند و از دست می‌روند. حامد بهداد و شهرام حقیقت دوست در مرکز درامی هستند که داودی و دانشی از این پرونده ترتیب داده‌اند.

اردوبهشت (۱۴۰۴)

سلطان» به‌صورت مستقل ساخته شده است. بنیاد سینمایی فارابی بخشی از بودجه را تأمین کرد، اما حدود دوم سوم سرمایه‌گذاری را خودمان انجام دادیم. حتی اگر حمایت بنیاد هم نبود، به‌دلیل علاقه‌ای که به قصه داشتیم کار را شروع می‌کردیم. تا این مرحله توانستیم فیلم را آماده کنیم و امیدواریم در ادامه، چه از طریق حمایت‌های جدید و چه از مسیر فروش شرایط بهتری فراهم شود. او در پاسخ به این پرسش که آیا فیلم در گیشه موفق خواهد بود گفت: قطعاً نمی‌توان انتظار موفقیت فیلم کم‌دی پر فروش را از آن داشت، اما در زائر درام اجتماعی و ملودرام خانوادگی «کافه سلطان» قابلیت جذب مخاطب را دارد، هم به‌دلیل قصه و ساختار دراماتیک و هم به‌خاطر ترکیب بازیگران. حضور هنرمندانی از نسل پیشکسوت مثل آریتا حاجیان، محمدرضا شریفی‌نیا و سیبایش طهمورث در کنار بازیگران جوان و بااستعدادی مثل سجاد بابایی، مریم مومن، شیوا مکینیان و محمدرضا صولتی می‌تواند برای مخاطب جذاب باشد.

رسیدن به فجر در دقیقه ۹۰

رزاق کریمی درباره حضور فیلم در جشنواره فجر گفت: تلاش زیادی کردیم که فیلم به جشنواره فجر برسد. واقعاً می‌توانم بگویم در دقیقه ۹۰ به فجر رسیدیم. نسخه اولیه را زودتر تحویل داده بودیم، اما نسخه نهایی را در آخرین روز ارائه کردیم. جشنواره فجر فرصت مهمی برای دیده شدن آثار سینمای ایران است و تقریباً همه فیلم‌ها برای رسیدن به آن تلاش می‌کنند.

پلان

«حال خوب زن» ضدزن نیست

فیلمی که با ۶میلیارد تومان ساخته شد

نشست خبری فیلم سینمایی «حال خوب زن» ۱۶ بهمن در چهل‌وچهارمین جشنواره ملی فیلم فجر با حضور مهدی برزکی کارگردان، حسین کاکاوند تهیه‌کننده و علی مرادی بازیگر و اجرای سونیا پوریامین در پردیس ملت برگزار شد.

حسین کاکاوند، تهیه‌کننده این فیلم در ابتدای نشست گفت: من از دنیای فیلم کوتاه به سینمای بلند آمده‌ام و این نخستین فیلم من است. اهمیت سینما برای من از ۱۷ سال پیش و زمانی آغاز شد که متوجه شدم به بیماری ام اس مبتلا هستم.

مهدی برزکی، کارگردان این اثر در ابتدای سخنان خود بیان کرد: حدود چند سال در حوزه مستند فعالیت می‌کردم و بعد از آن وارد دنیای فیلم کوتاه شدم. فیلم‌هایی مانند «حدود سیزده کیلوگرم» را کارگردانی کردم که جوایزی به دست آورد و امسال «حال خوب زن» را ساخته‌ام.

در ادامه تهیه‌کننده درساره بودجه این فیلم گفت که ایسن فیلم با حدود ۶میلیارد تومان ساخته شده است.

برزکی درباره فیلم چنین توضیح داد: سال ۹۶ برای ساخت مستندی درباره طلاق با گزینه‌های مختلفی مواجه شدم و همان موقع چنین دغدغه‌ای داشتم که این موضوع را به‌گونه‌ای نشان دهیم که بتواند تأثیری بگذارد، ما در این حوزه تحقیق میدانی انجام دادیم و به مرور سراغ روانشناسان و پژوهشگران رفتم تا اثر از همه نظر غنی‌تر و دقیق‌تر باشد.

برزکی درباره ضدن بودن یا نبودن فیلم توضیح داد: اینکه بگوییم ضدزن است صرفاً یک نظر قابل احترام است. من رنج ایسن زن در مواجهه با مردی که رنزش را دوست دارد را براساس پژوهش‌ها و گفت‌وگوهای بسیار به تصویر کشیده‌ام. تلاش کرده‌ام چیزی را به تصویر بکشم که واقعی باشد، ما بحران را نشان می‌دهیم و از دل آن به امید می‌رسیم.

کاکاوند درباره فروش و گیشه فیلم گفت: سازمان سینمایی با کمترین ادیت ما را همراهی کرد و بسیار حامی بود. در شروع کار گیشه اهمیت چندانی ندارد و گفتن حرفی که برآیمان مهم بود از اولویت بیشتری برخوردار است.

برزکی گفت: شخصیت زن فیلم در درون خود دنبال حل کردن مسئله است و زمانی که به بن‌بست می‌رسد به‌دنبال راه دیگری می‌رود که شاید درست هم نباشد. وی در پایان گفت: من به‌دنبال ارجاع دادن به فیلم «لیلا» از داروش مهرجویی نبودم ولی اینکه فیلم من شما را به یاد آن فیلم انداخته برایم ارزشمند است.

روزنامه چهل و چهارمین جشنواره بین‌المللی فیلم فجر

44th
FAJR INTERNATIONAL
FILM FESTIVAL
شبه ۱۸ بهمن ۱۴۰۴ شماره ۸